

Inštrukcie k plánovaniu a realizovaniu vysokoškolských mobilit

Aktualizácia k 1. 6. 2021

Dňa 12. 6. 2020 vstúpila do platnosti nóta Európskej komisie, ktorá upravuje niektoré aspekty realizácie virtuálnych a kombinovaných mobilit v rámci programu Erasmus+ v nasledujúcom období.

Zároveň však v súvislosti s tzv. „druhou vlnou“ šírenia koronavírusu (2019-nCoV), súvisiacimi rozhodnutiami a [usmerneniami](#) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ako aj [opatreniami](#) Úradu verejného zdravotníctva SR národná agentúra pripravila aktualizáciu inštrukcií a odporúčaní, ako postupovať v tejto situácii pri realizácii mobilit.

1. Fyzická mobilita

Študentské aj zamestnanecké mobility **je možné realizovať**, za predpokladu dodržania všetkých bezpečnostných opatrení. Národná agentúra zároveň dôrazne odporúča, aby príjemca grantu:

- prijal **interné opatrenia**, ktoré budú obsahovať informácie o prijatých protiepidemiologických opatreniach, o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie mobility študentov/zamestnancov, o obmedzeniach prijatých vysokou školou, ako aj postup pri riešení prerušenia mobility študentov/zamestnancov;
- **zverejnil** tieto informácie na svojej webovej stránke;
- **revidoval¹** alebo **špecifikoval podmienky²** v „Zmluve o poskytnutí finančnej podpory na štúdium/stáže“³ tak, aby reflektovala postupy pri predčasnom ukončení mobility študentov/zamestnancov a uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci, resp. uznanie nákladov z iných objektívnych dôvodov;
- **revidoval⁴** alebo **špecifikoval podmienky⁵** v „Zmluve o poskytnutí finančnej podpory na mobilitu zamestnancov na výučbu a školenia“ tak, aby reflektovala postupy pri predčasnom ukončení mobility zamestnancov a uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci, resp. uznanie nákladov z iných objektívnych dôvodov.

Pravidlá, ktoré sa vzťahujú na fyzickú mobilitu:

¹ formou Dodatku k zmluve

² napr. formou interného predpisu

³ Článok 3, ods. 3.6 **vzoru** Zmluvy o poskytnutí finančnej podpory na štúdium/stáže zverejnenej na [webovej stránke programu](#)

⁴ formou Dodatku k zmluve

⁵ napr. formou interného predpisu

- Obdobie karantény, ak sa vyžaduje po príchode do zahraničia, sa financuje rovnako ako obdobie fyzickej mobility.

Nadalej je **nevyhnutné** riadiť sa opatreniami Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia.

Zároveň Vás upozorňujeme na pretrvávajúcu nevyhnutnosť **sledovať aktuálny vývoj** situácie:

- vývoj epidemiologickej situácie na stránkach Úradu verejného zdravotníctva SR (<http://www.uvzsr.sk/> a <https://korona.gov.sk/>, vrátane aktualizácie zoznamu „bezpečných krajín“;
- obmedzenia na hraniciach a podmienky vstupu do krajín na stránkach Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (<https://www.mzv.sk/cestovanie-a-konzularne-info>);
- dodržiavať odporúčané bezpečnostné a hygienické opatrenia.

2. Kombinovaná mobilita (virtuálna + fyzická mobilita)

V prípade, **ak nie je umožnené absolvovať fyzickú mobilitu** na zahraničnej inštitúcii, odporúčame plánovať/realizovať **kombinovanú mobilitu** (kombinácia virtuálnej aktivity a fyzickej mobility, pričom virtuálny komponent môže byť na začiatku, na konci mobility alebo v prípade potreby aj v jej priebehu).

Virtuálna aktivita (obdobne virtuálna mobilita) je náhradná forma realizácie aktivít určených Sprievodcom programu Erasmus+. *Fyzická prítomnosť* na aktivite v prijímajúcej organizácii *sa nahrádza* relevantnou formou podporovanou informačnými technológiami v takom prípade, keď fyzická mobilita nie je možná z dôvodu šírenia ochorenia.

Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy aktivít/mobilit je podpis dodatku ku zmluve o grante „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych aktivít, zverejní národná agentúra v zmluvnej dokumentácii.

V takomto prípade platia nasledovné pravidlá:

- Účastník mobility **má nárok na grant** za **virtuálnu časť mobility** iba v tom prípade, ak virtuálnu časť mobility absolvuje v hostiteľskej krajine, alebo v prípade, že na mobilitu vycestoval a z dôvodu COVID-19 sa vrátil na Slovensko a pokračuje v štúdiu, stáži alebo v mobilite zamestnancov na hostiteľskej škole online (= kombinovaná mobilita a súčasne vyššia moc).
- Účastník mobility **má nárok na grant** za **fyzickú časť mobility** podľa Prílohy IV Zmluvy o grante (Sadzby platné pre jednotkové príspevky), ktoré platia pre tú výzvu, v rámci ktorej je účastník na mobilitu vysielaný.
- Ak nejde o vyššiu moc, pri kombinovanej mobilite je nutné **dodržať minimálne obdobie trvania fyzickej mobility** vyplývajúce zo sprievodcu programu Erasmus+ (SMS 90 dní, SMP 60 dní, STA/STT 2 dni, resp. pri KA107 5 dní).
- Prerušenie medzi virtuálnou a fyzickou časťou mobility je povolené (nie je nutná kontinuita).

- Po absolvovaní mobility účastník obdrží certifikát alebo Transcript of Records zahrňujúci celé obdobie mobility (virtuálna aj fyzická časť).

Zároveň je nevyhnutné, aby príjemca grantu:

- **revidoval⁶** alebo **špecifikoval podmienky⁷** v „Zmluve o poskytnutí finančnej podpory na štúdium/stáže“⁸ tak, aby reflektovala postupy pri predčasnom ukončení mobility študentov/zamestnancov a uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci, resp. uznanie nákladov z iných objektívnych dôvodov;
- **revidoval⁹** alebo **špecifikoval podmienky¹⁰** v „Zmluve o poskytnutí finančnej podpory na mobilitu zamestnancov na výučbu a školenia“ tak, aby reflektovala postupy pri predčasnom ukončení mobility zamestnancov a uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci, resp. uznanie nákladov z iných objektívnych dôvodov.

Príklad č. 1: Študent absolvuje 1 mesiac virtuálnu mobilitu a 3 mesiace fyzickú mobilitu – dostane certifikát potvrdzujúci mobilitu v trvaní 4 mesiace.

VŠ zaznamená túto mobilitu v MT+ ako kombinovanú, pričom zvlášť uvedie dĺžku fyzickej časti a zvlášť virtuálnej. Študentovi sa do maximálnej povolenej dĺžky 12 mesiacov mobility za jeden stupeň štúdia zarúta iba fyzická časť, teda 3 mesiace.

Príklad č. 2: Študent mal v pláne absolvovať 4mesačnú mobilitu, vrátil sa na Slovensko už po mesiaci a pokračuje v štúdiu na hosťovskej škole online.

VŠ zaznamená túto mobilitu v MT ako kombinovanú s vyššou mocou.

3. Virtuálna mobilita

Upozorňujeme, že v prvom rade je potrebné plánovať fyzickú mobilitu, prípadne kombinovanú mobilitu. V prípadoch, keď skutočne nie je možná realizácia fyzickej (a teda ani kombinovanej) mobility na zahraničnej inštitúcii, je možné absolvovať virtuálnu mobilitu za nasledovných podmienok:

- Účastník virtuálnej mobility, ktorý na mobilitu nevycestoval a zdržuje sa v domovskej krajine **nemá nárok na individuálnu podporu**, v prípade zamestnancov a účastníkov mobilít KA107 **ani na cestovný grant**.
- VŠ uzatvorí s takýmito účastníkmi Zmluvu o poskytnutí finančnej podpory s nulovým grantom.
- Ak účastník participuje na virtuálnej mobilite a je **v odôvodnených prípadoch¹¹** fyzicky prítomný v cieľovej krajine, má nárok na individuálnu podporu, v prípade zamestnancov a účastníkov mobilít KA107 aj na cestovný grant.

⁶ formou Dodatku k zmluve

⁷ napr. formou interného predpisu

⁸ Článok 3, ods. 3.6 **vzoru** Zmluvy o poskytnutí finančnej podpory na štúdium/stáže zverejnenej na [webovej stránke programu](#)

⁹ formou Dodatku k zmluve

¹⁰ napr. formou interného predpisu

¹¹ Odôvodnené prípady: napr. pôvodná mobilita bola **plánovaná ako fyzická/kombinovaná** a účastník vycestoval do zahraničia, avšak v cieľovej krajine boli zavedené reštrikčné opatrenia a hosťujúca organizácia

- Po absolvovaní mobility účastník obdrží certifikát a Transcript of Records za virtuálnu mobilitu.

Príklad:

VŠ uvádza virtuálnu mobilitu v MT+ a má nárok na OM. VŠ zaznamená mobilitu v MT+ ako virtuálnu, pričom je automaticky zaznačená vyššia moc a účastníkovi nie je pridelený grant. Dĺžka virtuálnej mobility nie je obmedzená a nezarátava sa do maximálnej povolenej dĺžky 12 mesiacov mobility za jeden stupeň štúdia. VŠ má nárok na OM za virtuálnu mobilitu.

Zároveň je nevyhnutné, aby príjemca grantu:

- **revidoval¹² alebo špecifikoval podmienky¹³** v „Zmluve o poskytnutí finančnej podpory na štúdium/stáže“¹⁴ tak, aby reflektovala postupy pri predčasnom ukončení mobility študentov/zamestnancov a uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci, resp. uznanie nákladov z iných objektívnych dôvodov;
- **revidoval¹⁵ alebo špecifikoval podmienky¹⁶** v „Zmluve o poskytnutí finančnej podpory na mobilitu zamestnancov na výučbu a školenia“ tak, aby reflektovala postupy pri predčasnom ukončení mobility zamestnancov a uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci, resp. uznanie nákladov z iných objektívnych dôvodov.

4. Ďalšie finančné pravidlá týkajúce sa virtuálnych mobilit

1. Dodatok k zmluve umožní vysokým školám presun finančných prostriedkov **z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie** (individuálna podpora, OM) **do položky mimoriadne náklady**, maximálne však **10 % z danej rozpočtovej kategórie**. Tieto mimoriadne náklady bude možné využiť na nákup/vypožičanie technických pomôcok, respektíve služieb, potrebných na realizáciu virtuálnej a kombinovanej mobility na VŠ¹⁷.
2. Oprávnené mimoriadne náklady predstavujú reálne náklady súvisiace s nákupom/vypožičaním technických pomôcok¹⁸, resp. služieb¹⁹, nevyhnutných na zabezpečenie realizácie virtuálneho komponentu mobility. Preukázanie potreby obstarania/vypožičania technických pomôcok, prípadne služieb, a účelnosti takýchto

sa rozhodla zrušiť prezenčnú formu výučby. V prípade, ak je aktivita pôvodne **plánovaná ako virtuálna** forma, účastník nemá nárok vycestovať do zahraničia z prostriedkov EÚ.

¹² formou Dodatku k zmluve

¹³ napr. formou interného predpisu

¹⁴ Článok 3, ods. 3.6 **vzoru** Zmluvy o poskytnutí finančnej podpory na štúdium/stáže zverejnenej na [webovej stránke programu](#)

¹⁵ formou Dodatku k zmluve

¹⁶ napr. formou interného predpisu

¹⁷ Táto možnosť sa týka odchádzajúcich mobilit.

¹⁸ Technické pomôcky: môžu predstavovať napr. výpočtová a telekomunikačná technika vrátane materiálu k výpočtovej technike (t. j. „myši“, klávesnice, pamäťové zariadenia a pod.).

¹⁹ Služby: môžu predstavovať napr. softvér a licencie.

nákladov v súvislosti s virtuálnymi mobilitami je na zodpovednosti každej VŠ. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

3. Prijemca grantu je oprávnený vykonať tento presun medzi položkami rozpočtu za podmienky, ak sú v projekte realizované virtuálne aktivity (pri KA103 iba odchádzajúce mobility), a to minimálne jedna virtuálna mobilita, kombinovaná mobilita alebo fyzická mobilita s označenou vyššou mocou (prípady vyššej moci, kedy sa študent z dôvodu COVID-19 vrátil na Slovensko a pokračoval v dištančnom vzdelávaní na partnerskej vysokej škole). Prioritou však ostávajú virtuálne alebo kombinované mobility realizované z dôvodu COVID-19 na základe podpísaného dodatku k virtuálnym aktivitám.
4. Rozpočtová kategória „mimoriadne náklady“ umožňuje **refundáciu 75 %** z oprávnených **reálnych nákladov** vynaložených na nákup pomôcok, respektíve služieb (kúpa PC, web kamery, nákup wifi, nákup licencií k webovým aplikáciám a pod.).
5. Vynaložené náklady je potrebné zdokladovať: faktúry, pokladničné bloky a pod.
6. V prípade účastníkov so **špeciálnymi potrebami** je možné – na základe relevantného odôvodnenia a dokumentácie – požiadať o podporu pre takýchto účastníkov tak, aby sa im umožnilo zúčastniť sa na virtuálnych aktivitách (mobilitách). V takom prípade môže VŠ previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie do rozpočtovej kategórie „Špeciálne potreby“. Takéto náklady musia byť priamo spojené s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a vykonávaním virtuálnych aktivít. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.
7. Z tejto rozpočtovej kategórie je možné uhradiť technické pomôcky/služby aj účastníkom mobilít s podmienkou, že po skončení mobility zostane táto pomôcka vo vlastníctve VŠ.

Príklad: Výpočet grantu na nákup/vypožičanie technických pomôcok

VŠ si zakúpi web kameru v sume 100 Eur. 75 Eur sa refunduje z grantu Erasmus+ (rozpočtová kategória mimoriadne náklady) a 25 Eur VŠ uhradí z vlastných zdrojov. Do MT+ VŠ uvedie v časti Rozpočet, Exceptional Costs for Services and Equipments sumu 75 Eur.

5. NOVINKA: Finančné pravidlá týkajúce sa nákladov spojených s testovaním na COVID-19 a karanténou pred mobilitou

1. Európska komisia ako súčasť mimoriadnych opatrení v súvislosti s pandémiou COVID-19 umožní náklady spojené s testovaním na COVID-19 uznať v rámci kategórie „Mimoriadne náklady“ **vo výške 100 % reálne vzniknutých oprávnených nákladov.**
2. Prijemca je oprávnený presunúť max. 10 % prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch do kategórie mimoriadne náklady, aj keď pôvodne neboli na túto kategóriu pridelené žiadne prostriedky, za účelom uhradenia nákladov spojených s testovaním

UPOZORNENIE

Náklady spojené s testovaním na COVID-19 financované z mimoriadnych nákladov a mimoriadne náklady vynaložené za účelom nákupu a/alebo prenájmu vybavenia a/alebo služieb nevyhnutných na implementáciu virtuálnych mobility aktivít z dôvodu COVID-19 nesmú kumulatívne presiahnuť 10 % prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch.

3. Oprávnené náklady predstavujú reálne náklady vynaložené na testovanie účastníkov mobility na Covid-19 pred, počas a po mobilite.
4. Podporné dokumenty: doklad o úhrade súvisiacich nákladov na základe faktúr špecifikujúcich názov a adresu inštitúcie vystavujúcej faktúru, sumu, menu a dátum vystavenia faktúry alebo iný doklad o uhradení testovania.
5. Pravidlo o uznaní nákladov spojených s testovaním je platné aj spätne, umožní presun prostriedkov do kategórie mimoriadne náklady aj za náklady, ktoré vznikli pred platnosťou týchto inštrukcií (t. j. od vzniku mimoriadnej situácie spôsobenej COVID-19).

UPOZORNENIE

Uznanie nákladov spojených s testovaním nevedie k navýšeniu celkovej schválenej sumy grantu.

6. S cieľom zjednodušenia pravidiel, môže byť **karanténne obdobie** pred mobilitou považované za predĺženie doby mobility, ktorú možno pokryť z kategórie „Individuálna podpora“. Predĺženie nesmie presiahnuť maximálny počet dní uznaných podľa sprievodcu programu Erasmus+. **Od 16. 4. 2021 už nie je možné v rámci štatútu vyššej moci uznávať náklady súvisiace s karanténnym obdobím (napr. ubytovanie).**
7. Výška individuálnej podpory pre karanténne obdobie je rovnaká ako pre bežné obdobie mobility, na ktoré je daná karanténa naviazaná. Individuálna podpora sa vzťahuje len na obdobie strávené v krajine, kde aktivita prebieha a nie v prípade návratu do krajiny, z ktorej účastník mobility pochádza.
8. Je žiaduce, aby boli na obdobie karantény pred fyzickou mobilitou pre účastníkov plánované virtuálne aktivity.
9. Karanténne obdobie musí byť potvrdené prijímajúcou inštitúciou ako súčasť certifikátu o absolvovaní mobility alebo informáciou o povinnosti absolvovať karanténu vyžadujúcu zo strany prijímajúcej organizácie alebo krajiny kde účastník mobilitu realizuje. Absolvovanie karantény je nutné zdokladovať (cestovné doklady, potvrdenie o ubytovaní v čase karantény v danej krajine).

6. Administratívne procesy vyplývajúce z uvedených opatrení pre VŠ

1. V odôvodnených prípadoch v nadväznosti na „druhú vlnu“ pandémie je možné požiadať o predĺženie projektov z Výzvy 2018 alebo 2019 nad rámec Zmluvy o poskytnutí grantu, najviac však o 12 mesiacov.
2. **Ku každému aktuálne prebiehajúcemu projektu** (výzvy 2018, 2019; v rámci výzvy 2020 pre akcie KA103 aj KA107) sa obojstranne podpíše dodatok k existujúcej Zmluve o poskytnutí grantu, ktorý špecifikuje podmienky realizácie virtuálnych aktivít (mobilit) v sektore vysokých škôl.
3. Na základe tohto dodatku má VŠ nárok na OM aj za virtuálne mobility.
4. Dodatok bude platný aj spätne, umožní presun prostriedkov do kategórie mimoriadne náklady aj za náklady, ktoré vznikli pred platnosťou týchto inštrukcií (t. j. od vzniku mimoriadnej situácie spôsobenej COVID-19 do 12. 6. 2020).